

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Емил Мариов Гачев

от Института за изследвания на климата, атмосферата и водите при
Българската академия на науките,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР, обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ. бр. 52 от 27.06.2025 г. в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за Земята; научна специалност „Ландшафтна екология и екосистемни услуги“ за нуждите на катедра „Ландшафтна екология и опазване на природната среда“ към Геолого-географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Относно:

научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участниците в конкурса

Кандидат: Доц. д-р **Биляна Богомилова Борисова**

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Общи данни

Биляна Борисова завършва магистърска степен по география в ГГФ при СУ (катедра ЛОПС) през 1994 г. и защитава докторска степен по ландшафтознание на същото място през 2000 г. В катедра „Ландшафтознание и опазване на природната среда“ (понастоящем „Ландшафтна екология и опазване на природната среда“) към ГГФ работи като асистент (2002-2005), старши асистент (2005-2007) и главен асистент (2007-2014), а през 2014 г. се хабилитира и до настоящия момент заема длъжността „доцент“. През този период осъществява активна преподавателска и изследователска дейност. От 2022 г. е ръководител на катедра ЛЕОПС. От 2019 г. насам е изследовател в националния университетски център за геопространствени изследвания и технологии (НУЦГИТ) при СУ „Св. Климент Охридски“. Занимава се с геопространствени изследвания, екологични експертизи, анализ и картиране на рискови процеси, ландшафтни функции и екосистемни услуги, пространствено и градско планиране.

Съгласно приложените материали, кандидатът покрива минималните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Научни публикации, преподавателска и проектна дейност

Съгласно представените материали, Биляна Борисова е автор на 73 научни публикации: 1 монография, 13 студии/глави от монографии и 59 статии. Тя има 14 публикации в Web of Science с 80 цитирания (h-index 5) и 27 публикации в SCOPUS с 340 цитирания (h-index 11). По конкурса за професор тя е представила общо 20 публикации – 16 публикации, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 4 студии и глави от колективни монографии, от които 2 реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Всички представени работи са колективни, като д-р Борисова е първи автор в 6 от тях и втори в още 5.

В дългогодишната си университетска практика, д-р Биляна Борисова осъществява активна преподавателска дейност: това добре личи от представената справка, от която се разбира, че за последните 5 години средногодишната аудиторна заетост на д-р Борисова е 713 часа. За периода, в който заема длъжността „доцент“, има разработени 12 нови академични курса в областта на ландшафтната екология: 6 за ОКС бакалавър, 4 за ОКС магистър и 2 за ОНС доктор. Участва и в разработката на интердисциплинарен курс като част от партньорското участие на СУ в консорциума „Transform4Europe“. През последните години води лекции по Ландшафтна екология, Геодизайн и ландшафтно планиране, Картиране и оценка на екосистемни услуги, Въведение в природната география, Световно природно наследство, Landscape ecology and management (за ОКС бакалавър), Природен капитал, Приложна ландшафтна екология, Ландшафтно планиране и управление, Методи за оценка на екосистемни ландшафтни услуги и др. (за ОКС магистър),

. Била е ръководител на 12 магистърски дипломни работи и на 1 успешно защитил докторант (като понастоящем ръководи още двама докторанти).

В периода след 2009 г. д-р Борисова е била член в колективите на 12 международни, 9 национални и 4 вътрешноуниверситетски проекта.

Оценка на научните и практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Обръщайки внимание на приносите на кандидата, на първо място аз бих изтъкнал работата ѝ, заедно с други колеги, по въвеждането на екосистемните услуги като понятие и инструмент за оценка на ресурсния потенциал на ландшафта, и утвърждаването им в научното и научно-приложното знание в България. Също така тя има значителен принос в оценката и картографирането на екосистемните услуги в различни части на България, в разработване на интегрирани подходи за тяхната оценка, както и за въвеждането на концепцията за екосистемните услуги в европейските политики, стратегии и концепции посветени на опазването на околната среда, биоразнообразието и устойчивото градско развитие. Има и научно-приложни приноси, свързани с оценката на риска от екстремни природни явления (наводнения и пожари), с нейното участие в разработване и тестване на Методологична рамка за картографиране и изследване на градските топлинни острови чрез

приложение на съвременни геопространствени технологии. Внимание трябва да се обърне и на участието ѝ в разработването и утвърждаването на концепцията за Българското природно наследство и за практическото използване на произтичащите от него екосистемни услуги, като основа за подобряването благосъстоянието на населението.

Чудесно впечатление прави фактът, че резултати от научна разработка с водещото участие на д-р Борисова от 2024 г. вече са били приети и въведени като мерки за подобряване на зелената инфраструктура в гр. Бургас. По подобен начин стои въпросът и с разработката, посветена на наводнението в Царево от 2023 г., чиито резултати са използвани от МОСВ за анализ на ситуацията след бедствието. С конкретно практико-приложно значение са разработките с нейно участие, в които се изследва проблема с качеството на атмосферния въздух в градовете София и Бургас.

II. Критични бележки и препоръки

Бих препоръчал на кандидата да публикува и няколко самостоятелни разработки, в които да обобщи натрупаните значителни знания и опит в областта на ландшафтната екология, подчертавайки своите приноси. За бъдещата ѝ работа аз бих препоръчал и публикуването на по-синтезирани трудове с национален/наднационален/регионален фокус.

III. Заключение

На базата на представените материали, както и поради това, че покрива минималните национални изисквания (а по много от показателите и ги преизпълнява), а също и въз основа на данните за активна изследователска, преподавателска и проектна дейност, аз препоръчвам на уважаемото жури да предложи д-р Биляна Богомилова Борисова да **бъде назначена на научна длъжност „професор“** в катедра „Ландшафтна екология и опазване на околната среда“ при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“.

Дата: 09.10.2025 г.

(Подпис)